

Skatteutskottets yttrande

1978/79:1 y

över propositionen 1978/79: 20 om förbud mot automatspel jämte motioner

Till näringsutskottet

Sedan näringsutskottet berett skatteutskottet tillfälle att yttra sig över propositionen 1978/79: 20 om förbud mot automatspel, m. m., jämte eventuella motioner, får skatteutskottet anföra följande.

I propositionen föreslås i överensstämmelse med riksdagsbeslut i december 1977 att anordnande av spel på s. k. enarmade banditer och andra jämförliga utbetalningsautomater förbjuds från och med den 1 januari 1979. Spel på utbetalningsautomater på fartyg skall dock under vissa förutsättningar kunna förekomma, när medgivande härtill lämnas i anslutning till internationellt avtal om begränsning av fartygsspel. I syfte att motverka möjligheterna till olagligt automatspel föreslås att förbudet mot anordnande av spel på utbetalningsautomater kompletteras med bestämmelser om förbud mot innehav och införsel av sådana apparater. Vidare föreslås justeringar av vissa värdegränser i lotteriförordningen.

I de med anledning av propositionen väckta motionerna 1978/79: 21 och 24 yrkas att nuvarande spel på 25-öresautomater, som i huvudsak äger rum i folkparker och därmed jämförliga anläggningar eller på tivolin, inte skall omfattas av spelförbudet, medan motionärerna i motionerna 1978/79: 22 och 23 vill skjuta ikraftträdandet av förbudet till den 1 januari 1980.

Den fråga i propositionen som närmast berör skatteutskottets sakområde avser de konsekvensändringar som med anledning av förbudsåtgärderna föreslås i lagen (1972: 820) om skatt på spel. Med hänsyn till den begränsade omfattning som det återstående automatspelet på fartyg och på andra skattepliktiga spelautomater än utbetalningsautomater kan väntas få och med hänvisning till administrationskostnaderna och kontrollproblemen vid en bibehållen beskattning förordas i propositionen att bestämmelserna om skatt på automatspel utmönstras ur spelskattelagen. Skatteutskottet ansluter sig till denna bedömning och tillstyrker följaktligen bifall till de föreslagna ändringarna i lagen om skatt på spel.

De förevarande motionerna berör i första hand frågor som faller utanför skatteutskottets ämnesområde. Utskottet vill framhålla att ett bifall till yrkandena om fortsatt spel på 25-öresautomater i folkparker och på tivolin enligt utskottets mening inte motiverar att beskattningen av

sådant spel bibehålls. Om man även i detta fall väger kostnaderna mot inkomsterna framstår inte en beskattning som meningsfull.

En fråga som i propositionen redovisas som en av inflationen påkallad åtgärd men som enligt utskottets uppfattning också måste bedömas från beskattningssynpunkt, är förslaget att höja högsta insats vid roulettspel från 50 öre till 1 kr. Man kan enligt utskottets mening i detta fall knappast bortse från att en fördubbling av insatserna vid en i huvudsak oförändrad omfattning av roulettspelet bör leda till en inte oväsentlig ökning av nettobehållningen av spelverksamheten. Eftersom skatten utgår med vissa fasta månadsbelopp som graderats efter bl. a. spelfrekvensen, innebär den höjda insatsen med all sannolikhet att skattens andel av behållningen kommer att sjunka. Det kan till stöd för en höjning hävdas att roulettspelet visat förhållandevis dålig lönsamhet, framför allt jämfört med automatspelet. En höjning av insatsen torde emellertid främst gynna de företag som har minst problem med lönsamheten och i stället bidra till att förstärka den olikhet i fråga om beskattningens tyngd som uppkommer genom att de nu gällande månadsskattesatserna utgår utan hänsyn till nettot på verksamheten. Frågan om en nettobeskattning i stället för fasta månadsbelopp var aktuell redan vid spelskattens införande men stupade då främst på svårigheterna att kontrollera behållningen i spelautomaterna. Om automatspelet nu förbjuds bör det finnas bättre förutsättningar att få till stånd ett rättvisare beskattningssystem för roulettspelet. Enligt vad utskottet erfarit kommer 1972 års lotteriutredning att i sitt slutbetänkande, som väntas i början av nästa år, även redovisa förslag på spelskatteområdet. Under sådana förutsättningar finner utskottet det inte motiverat att nu ändra reglerna för roulettspelet. Frågan om insatsens storlek bör i stället prövas i samband med att man tar ställning till lotteriutredningens förslag. Samma skäl kan enligt utskottets mening också anföras mot förslaget i propositionen att nu upphäva de gällande tillsvidaretillstånden för roulettspel. I enlighet härmed förordar utskottet att de föreslagna ändringarna i 1 b § i förslaget till lag om ändring i lotteriförordningen utgår och att ingressen och ikraftträdandebestämmelserna ändras i överensstämmelse härmed.

Utskottet vill också fästa uppmärksamheten på att de skäl som åberopades för att restaurangbranschen skulle få möjligheter att anordna automatspel knappast kan anses motivera att restaurangerna i fortsättningen skall få anordna automatspel med varuvinster. Sådant automatspel synes mera höra hemma i nöjesparker eller på tivolin, och en korrigering i enlighet härmed av 1 a § lotteriförordningen bör därför kunna övervägas.

Stockholm den 26 oktober 1978

På skatteutskottets vägnar
ERIK WÄRNBERG

Närvarande: Erik Wärnberg (s), Alvar Andersson (c), Valter Kristenson* (s), Stig Josefson (c), Tage Johansson (s), Nils Hörberg* (fp), Tage Sundkvist* (c), Olle Westberg i Hofors* (s), Kurt Söderström* (m), Hagar Normark (s), Johan Olsson* (c), Curt Boström (s), Bo Lundgren* (m), Bo Forslund (s) och Wilhelm Gustafsson (fp).

* Ej närvarande vid betänkandets justering.

